

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIJA
Bulev. Regina Maria Nr. 15. Tipografia „Aradul”

INSURȚII
se primesc după tariful la Administrația ziarului și la toate agențiile de publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 750 Lei
Pe 6 luni . 500 Lei
Pe 3 luni . 300 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Propaganda românească în străinătate

Arad, 17 Iulie.

La alte țări, cum sunt de-o pildă, Cehoslovacia, Jugoslavia, Bulgaria, Ungaria și Polonia, ca să vorbim doar de aceste țări vecine nouă, propaganda națională și culturală în străinătate e organizată și condusă, cu constantă tenacitate, de către organele Statelor respective.

Legățile cehoslovace, jugoslave, bulgare, ungurești, polone etc. au în difuzarea capitale europene activi și vigilenți atașați pentru propagandă, aleși printre cei mai valoroși publiciști ai țărilor lor. Acești atașați pentru propagandă scriu cărți despre patria lor, informează necontenit străinătatea despre progresele realizate de națiunea lor pe diferitele terene de activitate umană.

Propaganda aceasta oficială, făcută de oameni entuziaști și pătrunși de simțul datoriei, este ajutată apoi în mod eficient de artiști, scriitorii și învățații acestor țări. Colaborarea dintre aceștia și Stat contribuie la ridicarea prestigiului țărilor pe cari le reprezintă.

La noi lucrurile se prezintă tocmai invers.

Statul român și-a ales aproape întotdeauna rău mijloacele de propagandă. În loc să-și aleagă oamenii după meritele reale și după calitățile sufletești, i-a ales mai mult după orientări și protecții. Rezultatul a fost mai întotdeauna: cheltuieli zadarnice.

Dar ceace n'a putut face Statul, au făcut particularii: scriitorii și artiștii noștri.

Un M. Beza, un George Enescu, un Constantin Brâncuși, o Elena Văcărescu, Mărioara Ventura, De Max, conferințele dlui Nicolae Iorga, au adus în străinătate multe simpatii națiunii noastre.

La Paris, în capitala Franței și a lumii, grație acestor vase inteligente și talentate excepționale viitorul nostru nește mari nădejdi.

Afară de aceste nume strălucite, foarte mulți români și românce s'au înșpus la Paris prin inteligența lor scâpărătoare și prin talentul lor îndrăzneț. Actorul Mihailescu e acum un nume cunoscut în lumea teatrului francez, Alice Cocea e demult acasă în orașul-lumină; unul dintre artiștii noștri tineri, Armand Pășcal, regisor general al teatrelor Champs-Élysées pe timpul Olimpiadelor, e remarcat cu elogii de critica pariziană. Luca Oridu, Bebe Pușcariu, surorile Anghel etc. etc. sunt nume dragi publicului francez.

Afară de aceste nume, scrisul lui Panait Istrati și al principelui Bibescu aduc cinste neamului românesc în capitala Franței și pretutindenea unde pătrunde cartea franceză.

Marea noastră compatriotă Elena Văcărescu, membră de onoare a Academiei Române, a înființat decurând o „societate a scriitorilor români în Franța”. Rostul acestei societăți nu poate fi, desigur, altul decât propagarea scrisului și artei românești în această nobilă și generoasă țară latină, care e vremea să ne cunoască în tot ce neamul nostru a produs mai frumos și mai caracteristic.

În timpul de față, poate nici o țară din lume nu e reprezentată la Paris mai bine decât noi.

Munca unora dintre artiștii noștri de calibru neobișnuit, cari tră-

iesc de ani la Paris e cea mai bună propagandă pentru patria noastră, hula de dușmanii de aproape și de departe.

Statul nostru ar trebui să ajute din toate puterile această propagandă românească, pornită dela sine.

Pe terenul desțelinit de acești ambasadori ai sufletului românesc, o propagandă oficială făcută de Români cu omenia inteligenți și corecți, ar fi o permanentă binefacere pentru patria noastră.

Pildele țărilor din imediata noastră apropiere ar trebui să ne servească de îndreptar pentru viitor. Fundația Culturală „Principele Carol” a făcut mult și ar putea face și mai mult, dacă ar renunța la serviciile proaste ale unor oameni cari nu ne pot decât compromite.

Ceeace Statul nostru a început să facă în timpul din urmă — prin Fundația „Principele Carol” — e un semn care ne umple de cele mai mari nădejdi.

Am dori, spre binele acestui neam, ca nădejdiile noastre să nu fie urmate de desiluzii.

Preschimbarea bancnotelor de 500 și 1000 lei

Banca Națională a României a luat de mult hotărârea de a preschimba bancnotele de 500 lei și a confecționat mitele în condiții superioare celor existente azi. Confecționarea nouilor bancnote se urmează încă din anul trecut. Parte din aceste bancnote se confecționează în țară, la Banca Națională, iar parte în Paris.

Vor trebui confecționate asemenea bancnote pentru o valoare de circa șapte miliarde lei.

Preschimbarea actualelor bancnote de 500 lei va începe la toamnă, când integral stoc va fi completat. La Banca Națională se află actualmente depozitat un însemnat stoc din aceste bilete. Și pe măsură ce se confecționează, în țară sau în Paris, se depozitează aici, pentru ca atunci când va începe preschimbarea să se aște la dispoziție întreaga cantitate.

Deasemenea Banca Națională se ocupă actualmente și cu confecționarea noului tip de bancnote a 1000 lei. Aceste bancnote, a conform noii legi, vor trebui preschimbate în termen de cinci ani.

Odată cu preschimbarea nouilor tipuri de bancnote a 500 și 1000 lei se va putea stabili și stocul atâr în circulație, atât în țară cât și în străinătate.

Clubul femeilor urite

NOTE

Arad, 17 Iulie.

Să afiti femei urite cari să aibă curajul să recunoască că sunt urite, nu e lucrul tocmai de toate zilele. Și totuși lucrul acesta s'a întâmplat, după cât scriu ziarele pariziene, cari aduc știrea înființării unui „Club al femeilor urite”.

Pentru a face parte din acest ciudat club nu e numai decât nevoie să fii impresionat de urită. E destul, spune regulamentul, să ai acea irregularitate estetică negativă pe care mare parte a femeilor o au.

„Clubul femeilor urite” și-a propus diverse scopuri: pleacă dela presupunerea — acceptată generalmente — că femeia urită are mai mult spirit și inteligență decât femeia frumoasă, ea va trebui să-și îmbogățească spiritul cu alte elemente (eleganță, bun gust, suavități în purtări, în glas, farmec intelectual etc. etc.) astfel ca să poată concura cu succes cu adevăratele frumuseți fizice.

Fondatoarea asigură că femeia astfel pregătită va fi îndoit de prietenoasă; e pururea adevărat ceace spunea odinioară Balzac: „dacă o femeie urită se face iubită, va fi iubită neunește, pentru că aceasta atâră de o ciudată slăbiciune a amantului său și de atractive mai tainice și mai nepătrunse decât cele ale frumuseții”.

Statul statului prinde mișcări unei analoge instituții opuse: „Clubul uritelor”, fondat și prezidat de un urit de geniu: Mirab e au.

Consiliul de miniștri

Membrii guvernului s'au întrunit ieri în consiliu sub prezidenția dlui Ioan I. C. Brătianu.

S'a lăsat în discuțiune regiunea păneii, care a fost astfel fixat:

Fabricația și comerțul păneii atât ca procent cât și ca Sort de făină suat libere.

Pentru exportul de făină se va percepe o taxă vamală de export de 25 mii lei de vagon.

Primăriile orașelor vor fixa prețurile diferitelor calități de făină și păine pe baza prețurilor normale locale ale grâului rezultate în urma fixării taxei de export a grâului.

În orice caz însă prețurile la făină nu pot depăși următoarele prețuri cari se vor acoti drept maximale:

10 lei kgr. de făină neagră;

13-50 lei kgr. de făină mijlocie;

17 lei kgr. de făină albă.

S'a semnat convenția prezidată de dl Tancred Constantinescu, ministru industriei, prin care se naționalizează soc. petroliferă „Concordia”.

Di Viutilă Brătianu, ministru finanțelor, va pleca în concediu la 26 Iulie, pe care dăa îl va petrece și în acest an tot în Royat în Franța, unde îl să urmează o cură.

Interimutul ministerului de finanțe va fi ținut de dl I. O. Duce.

După consiliul dl I. I. C. Brătianu, prezidatele consiliului a prezidat ședința comisiei pentru aplicarea reformei administrative, în care s'a continuat delimitarea județelor.

Prefacerile regimurilor agricole

Unul din caracterele cele mai importante al legiurii agricole de două război il formeză transformarea dreptului de proprietate în sensul că masa mire a plugurilor să fie împărțită cu pământ prin fărâmițarea latifundiilor și înălțurarea vestigiilor feudale păstrate încă în unele țări europene. Principiul expropriării stă la baza acestor legi. Acest principiu nu e o inovație: el fusese aplicat și înainte de război pentru scopuri de colonizare în Germania răzăritească și Anglia.

După război, acest principiu a fost aplicat pe o scară largă în numeroase țări europene, mai ales în cele nou create sau întregite, în care reforma agrară era un mijloc de consolidare națională și de întărire a Statului. Reforme agrare radicale au fost legitime în: Polonia, Lituania, Letonia, Grecia, Georgia, Cehoslovacia, Finlanda, Jugoslavia și România. În Rusia pământul a intrat în stăpânirea țăranilor pe cale revoluționară, iar decretul sovietice nu au făcut altceva decât să consacra o stare de fapt. Această trecere revoluționară, în mâinile țăranilor desființează proprietatea mare și mijlocie, pe care însă proprietatea sovietic o reconstitue în vremea din urmă sub forma concesiunilor, de Stat. Celelalte legiurii din Statele amintite înălțează diferite grade de radicalism în ceace privește suprafața lăsată proprietarilor și în modul de despăgubire.

Una din țările în care principiul expropriării a fost legitime și cu mai multă severitate este Cehoslovacia, deși în cea țară exploatarea mare erau pe o treaptă de întimitate și de bună organizare care împiedică repede aplicarea legii.

Țara în care s'a luat măsura cea mai drastică, față de proprietate, este Bulgaria. Prin legea bulgară din 10 Maiu 1921 se consacra principiul proprietății funciare bazată pe muncă. Nimeni nu poate să stăpânească potrivit prevederilor acestei legi decât pământul pe care îl poate munci cu ajutorul familiei și numai în mod excepțional cu brațe plătite. Comisiile comunale cercetează care sunt proprietățile cari nu suat exploatare de proprietari. Acestea se expropriază pe seama Statului, care le distribuie cultivatorilor care muncesc pământul altora, țăranilor cu pământul insuficient, lucrătorilor agricoli, plugarilor bulgari ce reîntra dintr'o țară străină, cooperativelor agricole și specialiștilor agronomi, cari nu au pământ.

Radicalismul acestei legiurii a dat naștere în Bulgaria la fărâmițări cari suat una din cauzele căderii guvernului țărănist.

O dispoziție care merită să fie amintită în această scurtă enumerare este dispoziția din legea pentru reforma agrară din Grecia, care prevede că pământurile expropriate se atribuie cooperatelor agricole. Acestea asigură buna cultivare a pământului și plata despăgubirii către Stat.

Dar reforma agrară nu e un fenomen izolat la partea sudorientală a Europei în care rămășițele feudale erau mai puternice decât în alte părți, ca toate țările din Occi-

dent au căutat prin legi succesive va dea o mai mare siguranță elementelor rurale, prin măsuri de ordin agrar. Astfel, în Anglia s'a promulgat o lege la 19 August 1919, care stabilește că se vor expropria terenuri în vederea lotizării: o altă lege engleză din 1920 stabilește o indentitate pentru fermierii coacecizați de proprietari în cazul vânzării proprietății: o altă lege din 1922, privește arendarea individuală de mici parcele pentru grădina de lucrători.

În Germania au fost create prin legea dela 1919 întreprinderi de improprietaire, care dobândesc — în scopul de a le lotiza — terenurile Statului. Legea hotărâște că se vor expropria în favoarea acestor întreprinderi toate proprietățile necultivate, pe care proprietarii nu le pot pune în valoare. Ele au un drept de preemțiune asupra tuturor proprietăților rurale de o întindere mai mare de 25 ha., în scopul achiziției de terenuri de vânzarea improprietații.

În Franța o serie întregă de legi urmăresc acelaș scop: astfel legea din 1918 modificată în 1920, înlesnește cumpărarea de mici proprietăți rurale de către pensionari, militari și victimele războiului, prin acordarea de împrumuturi de favoare, în această scop. Legea din 1919 favorizează și departamentele să lotizeze terenuri înlesnind accesul la proprietate al lucrătorilor. Acelaș scop îl urmărește legea pentru achiziție de locuințe ieftine și de mici proprietăți rurale din 26 Febr. 1921, achiziție pe care Statul o înlesnește prin acordarea de împrumuturi cu 1 jum. și 2 la sută dobândă.

În Austria, legea federală din 25 Febr. 1921, stabilește răscumpărarea terenurilor arendate de către arendașii cultivatori; deasemenea se hotărâște exproprierea terenurilor cari au dobândit o altă întrebuințare decât cea primitivă agricolă (cum ar fi de pildă parcurile de vânătoare, etc.), și ha-proprietățile țăranilor pe aceste terenuri.

În Danemarca, legea din 1917 completată în 1920, ajută crearea micii proprietăți rurale din împrumuturi speciale; în 1919 și 1920 s'au luat alte măsuri legale pentru trecerea micilor exploatați rurale în mâinile cultivatorilor cu titlu de proprietate. În scopul lărgirii micii proprietăți se vor parcele toate terenurile publice.

În Portugalia un de-re-lege hotărâște lotizarea tuturor proprietăților necultivate. Se fac loturi de o suprafață suficientă și se distribuie cu plată cultivatorilor, dându-se preferință familiilor, soldaților demobilizaților și plugurilor din localitate. Lotul este indivizibil.

Intangibilitatea proprietății a căpatat în toate țările, chiar în acelea în care nu s'au luat măsuri agrare asemănătoare celor de mai sus. Dreptul de proprietate se concepce astăzi pretutindeni ca o funcție socială și economică, care împiedică obligații și care e foarte departe de concepția dreptului românesc, de a uza și abuz de proprietate.

Astfel un decret-lege italian din 15 Decembrie 1921 sustrage suprafețele necultivate sau insuficient cultivate din stăpânirea pro-

FOILETON

CADAVRUL MEU

de MUNTEANU-MIO.

M'am născut sărac. Tata era popă și căuta pe toate tonurile cele opt glasuri cerând bani.

Foarte strămtorat fiind într'o zi, după ce i se refuzase o sumă bunicică de bani din partea unui fruntaș al statului, la liturghie în loc de „Dă-ne Doamne”, ar fi cântat cu lacrimi în ochi: „De ce nu-mi dai mie, creștine Ioane, că-mi flămânzește la școală băiatul?”

S'a miuit creștinul și ia răspuns cântând: „Treci pe la mine Părinte după liturghie, fac eu rost.”

La opstprezece ani îmi muriră părinții.

Îmi luai cu chin eu vai bacalauratul.

Cum n'aveam altă diplomă, mă declarai poet.

Mai lipseau versurile; lucru ușor de tot. Am început a scrie versuri albe. Negre mi-au fost încă zilele, după cește versuri albe. Nici un codru de pâine neagră nu mi aduceau.

Am vădudt din ce mi-a lăsat mica moar-

ștenire, dar a sosit un timp când nu mai aveam ce vinde.

Sosi larua albă cu mizerile ei negre. Uite vântul afară; urla în odaia mea strămtată mizeria. Un șchiocăcios, o mână nevoșită și un scaun sărăcesc, se văitau când le atingeam.

Nu mâncasem de trei zile și nu mai aveam ce vinde.

Petre Schlemihl și-a pierdut umbra. Ah! Dacă ar de spirit i a plăis văderea. Ah! Dacă ar găsi și eu pe cineva să mi cumpere umbra.

Am chemat pe acel ce caută astfel de mărfuri, pe cel ce cută pierdera sufletelor.

— Cine vrea să-mi cumpere umbra? Viscolul de-afară îmi sparce geamul, aruncându mi în față un pumn de zăpadă.

Am mai strigat de două ori, după cel ascuns în pietro, dar n'a venit nimeni.

— Poate nici diavol nu este? Duce, dacă ești virol Te-a chemat

Fanst, te să arătat. Te chem vrăjitoarele cu suflet murdar, te arăți. Vino, și arată-mi-te. Nu-ți trebuie umbra, îți voi vinde sufletul. Sînt cum foamea îmi sugere puterile, chemând în ajutorul morștea. Sînt tânăr și aș vrea să trăiesc. Ajută-mă!

Prin coridor s'auz pași.

Sunt pași sovăielnici și crețetatori, cum sunt pașii animalului de pradă.

E El! Îl voi vedea clinic și degustător. Va rade cu ură pe când eu voi ieșii contrăbucul blestemat. Ce-mi pasă! Voi avea bani!

Ușa se deschide. O umbră se strecoară și după umbră... Proprietăreasa mea.

— Credeam că are să vină dracul.

— Nu vorbești astfel Domnul meu. Vă pierdeți ușor sufletul.

— Știi poate ceva despre El?

— Nu, nu!

Și a eșit trântind ușa.

Ce rămâne de făcut uzurii ca mine? Să fure? Nu! Să moară! Mă muream mort... Și atunci un vers duios se născu în adăncul sufletului meu.

— Vedeți-mi voi cadavrul... cadavrul... Ca și un cui mi se înfipse în creier acest cuvânt: cadavrul.

Ce vrea? De ce îmi străbate mîntea acest cuvânt? De ce vād în juru mi numai cadavrul? Am găsit! Cadavrul lui va fi mîntuirea.

Îl voi vinde de pe acum, fiind în viață. Voi trăi, iar după moarte treaba lor! Ce-mi pasă ce vor face cu stăvul meu!

Toți generalii dorm adănc tuștea unei lupte hotărâtoare. Îmi era frig, dar adormi și aa.

Am avut un vis frumos... frumos cum numai visurile sunt. Eram mort în vreo zece exemplare și al unsprezecelea era viu. Lumea se înghesuia în jurul meu, oferind prețuri fantastice pentru cadavrele mele.

— Un milion!

— Două!

— Plătesc în lire sterline!

— Eu în dolari.

— Dați-mi numai lei!

Și-am plecat într'o dimineață friguroasă să-mi vād cadavrul.

Un neam mă întâmpină:

— Sunteți tânăr și viguros.

— Mă teamă să nu mor înaintea Dvoastră.

Ce folos că vă cumpăr, n'o să vă pot diseca.

— Voi muri în curând, dle Doctor!

Zău am să mor! Numai cumpărați-mă!

M'a dat afară!

Am găsit după două ore, un evreu. Nu știu pentru- ce am o repulsivitate pentru acest neam. S'a fie pozește copilariei, cu jidanii cari versă sânge de creștin în pâinea lor, sau...

Era evreul.

Mica publicitate

De vânzare. O garnitură îmbrăcată în brocat, puțin uzată (1 canapea și 2 fotolii) la Fettiș tapetar în palatul Fischer Eliz. (1137)

Arhitect diplomat T. CIORAN

construiește edificii publice, particulare și stabilimente industriale. Execută tot felul de renovări și reparații. (1341)

Birotul: Strada Românilor Nr. 7.

Concurs.

La notariatul Drauf (jud. Arad) obține o persoană diplomată sau cu terminarea școlii de liceu angajare permanentă și va fi denumit pentru postul de subnotar. (1449) NOTAR.

Executorul judecătorei de ocol Șiria.

Nr. G. 119-1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc în senzul §. 102 de lege, LX din anul 1881 prin aceasta publică, că în urma deciziei din anul 1924 de sub Nr. 969, al judecătorei de ocol urbană din Timișoara, efectuându-se în ziua de 15 Ianuarie 1925, pentru suma de Lei 557 și acc., executiunea de escontare în favoarea „Ancora” Soc. Rom. da Asigurare repr. prin adv. Dr. A. Polacek și J. Tenner, mișcătoarele cuprinse și supracuprinse cu aceasta ocaziune și prețurile în suma de 10.500 Lei, și anume: 1 călcatoare și 1 covor, se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma deciziei de sub Nr. de sus 1925 a judecătorei de ocol Șiria pentru incasarea pretenziunii de Lei 557, cap. și speșele de Lei 458 stabilite până astăzi, să defige termen de licitație pe ziua de 21 Iulie 1925 la orele 3 d. m. în comuna Pâncota la casa urmăritului, și la aceea cumpărătorii se invită cu aceea observare, că mișcătoarele din sus în senzul art. de lege LX din anul 1881 §-ul 107-108, din partea celui mai sus acestea mișcătoare se vor vinde și sub prețul estimat.

Intrucât mișcătoarele licitate sau cuprinse și supracuprinse din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat drept de escontare, licitația se ordonă în senzul § 129, al legii din 1881, și în favoarea aceluia. (1448)

Șiria, la 1 Iulie 1925.

Executor: Mihail Maniu.

Comisia Economică.

No. 18102/1925. (1450)

Publicațiune de licitație mișcătoare.

Comisia Economică a orașului cu drept de municipiu Arad, scoate la licitație minerdă la 28 Septembrie 1925 orele 4 p. m. în localul D-lui consilier economic (Primăria etaj I, usa 104) cu privire la alimentarea celor plasați în Căminul săracilor.

Prețul excluderii este 10.000 Lei. Vadiul de 10% după prețul oferit este a se depune în numerar, sau libelul eliberat de vreuna din instituțiile financiare, sau hârtii de valoare garantate de Stat, în mâinile Comisiei care ține licitația.

La licitație se poate concura (participa) numai cu oferte în scris. Ofertele în scris închise în plic și sigilate, se vor prezenta la începerea licitației și numai atunci se vor lua în considerare, dacă oferentul declară că cunoaște și acceptă condițiunile de licitație. Adjudecatiunea se va ține de către Consiliul Comunal, în ziua de 30 Septembrie 1925 orele 12 a. m. în sala mică de ședință a Primăriei.

Condițiunile de licitație și caetul de sarcine se pot vedea la D-l consilier economic, în orele de serviciu. Supraoferte nu se primesc. Licitația se va ține în conformitate cu articolul 72-80 din legea asupra condițiilor publice.

Arad din ședința Comisiei Economice a orașului cu drept de municipiu ținută la 15 Iulie 1925.

Comisia Economică.

prietarilor și le concesionează contra unei arendări stabilite, asociațiilor agricole capabile de a le excolta. Tot așa decizia federală elvețiană din 1920, obligă pe oricine are terenuri să le cultive rațional. Terenurile inculte sau rău cultivate pot fi reînținate de guvernul cantonal și cultivate direct sau cedate asociațiilor ori particularilor cari sunt în stare să le cultive, potrivit nevoilor de interes general. Fiecare agricultor elvețian este obligat să cultive măcar cât în 1918, să facă ameliorările necesare terenului său; altfel el se vor face de stat și comune.

Principiul acesta că un teren agricol propriu pentru agricultură, nu trebuie abandonat, a pătruns chiar și în țările de peste ocean unde sunt încă mari rezerve de teren, și anume în Canada și Mexic.

Pentru proprietatea să-și îndeplinească rolul ei economic, s'au luat în diferite țări măsuri legale pentru a o face intradepărtabilă. Astfel legea britanică din 28 Iunie 1922 desființează vechile feudale din dreptul de proprietate engleză și adaptează exercițiul de dreptul de proprietate și folosință la practicele moderne.

O mare importanță s'a dat în toate Sta-

telejunei probleme pe cari noi am neglijat-o complet, deși aveam cel mai bun prilej să o rezolvăm, odată cu reforma agrară, și anume problemei comasării proprietății parcelare țărănești. Parcelarea excesivă și risipirea acestor parcele în mai multe locuri, chiar când aparțin aceluiași proprietar, pun cele mai mari piedici în exploatarea agricolă rațională incalculabile de energie și de produse agricole. Deaceia s'au luat măsuri în diferite țări europene, ca acest rău să fie înlăturat prin operații de comasare, înlesnirea sau făcute obligatorii prin legile ori decretate promulgate în aceste țări, cum sunt: legea, prusiană de comasare din 21 Septembrie 1920, legea bavareză din 1922, legea franceză din 1913 cu decretul de aplicare din 1920 și decretul portughez de comasare din 1919.

Tot pentru consolidarea proprietății și punerea ei în măsură de a răspunde chemărilor sale economice, înălțăm în diferite țări măsuri pentru împiedicarea fărâmițării; astfel legea daneză din 1921 stabilește că nu se vor putea parcela loturi și detașa parcele fără autorizarea Ministerului de Agricultură. Legea stabilește și un minimum de divizibilitate. Astfel de măsuri existau în toate țările germanice, încă înainte de războiu.

Ultimul Bastion

— Un ziar strein recunoaște că, față de anarhia dela Răsărit România este ultimul bastion al civilizației europene —

Reputatul ziar mondial „Journal de Geneve” publică următorul articol datorit unui colaborator al său care a vizitat țara noastră. El redă pe de-antreg deoarece aprecierile ce cuprinde sunt de o deosebită importanță:

— „În două ore, a spus generalul, comandant al corpului al III-lea de armată din Chișinău, în două ore, cavaleria bolșevică ar putea fi la porțile orașului...”

Chișinău, capitala Basarabiei, e la 17 kilometri depărtare de Nistru, care desparte România cea nouă de imperiul bolșevic. Răspândit pe colinele sale între alte coline mai înalte care formează în jurul său ca o cupă, cu casele sale joase, bisericile cu cupole, cartierul său negustoresc, unde dușele se înșiră la rând după moda orientală. Chișinăul pe jumătate înfundat în grădinițele sale, pare nepăsător de amenințarea care planează asupra sa.

După orele de noapte, când el adoarme sub soarele arzător, se trezește la o viață zgomotoasă, care ține până seara târziu, ca și când ar răsună în sfârșit sub eventaliul salcânilor, scăpat de lumina orbitoare.

Dar generalul și ofițerii săi de stat major nu sunt acolo ca să vegheze?

— De trei ori pe noapte, zise el, primesc rapoartele observatorilor mei. În câteva minute trupele mele pot fi în picioare...”

Și în adevăr, oricând te poți aștepta la o lovitură. Acum 9 luni, bolșevicii au trecut granița la 100 kilometri de aci. Și bizându-se pe sprijinul care li proteja, au pus stăpânire pe sat și au tăiat firele telegrafice. Dar generalul veghea. El reuși să încercuiască și li bătu cu desăvârșire.

Printre lungile coline șerpuitoare și pleșuve, unde câmpurile cultivate sunt ascunse unor insule pe pământul nemărginit, merserăm până la Nistru.

De pe ultima colină li zărești deodată în adâncime, desicându-și capricios lungile sale curbe cenușii. Pare că ies cu părere de rău dintre pădurile care se grămădesc până pe malurile sale și pe care cursul său lenevov le desparte în două jumătăți desparturi neimpacate și totuși asemănătoare: pădurea românească și pădurea bolșevică.

Cenușul sălcilor interzice ței și colozul verde închis al frunzișului stufos. Nici o potecă nu se vede sub desulz arborilor. Diacolo de el, urcând ușor la orizont, coline

asemănătoare își închid cerul lor sterp, mai sterp de partea bolșevică unde nu se vede nici un fel de cultură.

Ne oprim într'un sat care domină fluviul. Căsuțele văruite cu chenare albastre și al căror acoperș de stuf sau de papură înainteașă susținut de stâlpi de lemn, sunt toate asemenea ca casele muntești și moldovenești din vechiul regat. Câmpuri cultivate scoboară până la Nistru.

De-a lungul potecii, pe marginea apei, o sentinela română face de gardă. Calcă rar prin iarăși, cu ochiul la pândă și pușca sub braț. Fluviul acela lin, rostogolindu și apele puști, omul acela care veghează la poalele aceluia sat, cât e de simplu! Și totuși e toată tragedia timpurilor noastre...

Drumul urmează acum la oarecare depărtare cursul Nistrului, despărțit de fluviu prin pajști și crânguri, mișcări înforite de stâncii galbene.

El străbate un sat, Cosești.

Un soldat, în fața postului militar, oprește automobilul.

Și colonelul care ne escortează trebuie să arate o hârtie oficială ca să fim lăsați să ne urmăm drumul. Acest drum de graniță este interzis.

Vrășmașul pe care vor să-l împiedice de a trece are mijloace numeroase, complicități necunoscute.

El e foarte greu de prins. Nu e nici răș și e pretutindeni. Se insinuează prin contrabandă. E piit la păduri. Pândește fără preget. Ce importă omul pe care îl prinde și îl aruncă în închisoare? Un altul e aci gata să-l înlocuiască. Sau mai bine zis, nu e vorba de oameni în carne și'n oase cu care te poți bate și li poți învinge... E vorba de o idee care atrage spiritele și le face să se clatine, care face pe oameni să bată câmpii.

O idee răspândită print'o propagandă a tot puternică. Ce vrășmaș poate fi mai viclan și mai greu de învins?

Ceva mai departe, pe malul bolșevic, se observă, foarte apropiate, cupolele verzi ale unei biserici, aceea din Cosești. Casele sunt ascunse sub arbori. Și în mijlocul fluviului, intrate până la genunchi, femei bolșevice își spal rufele, pe când bărbaii în bărci, pescuiesc cu plasa. La vederea automobilului a ofițerului și a soldatului care e la volan, ei se grăbesc să coboare la mal.

Nu trebuie să înalțeze până la mijlocul fluviului, spune colonelul. Așa e ordiul.

— Voi să-mi vând cadavrul. Sunt poet. Dvoastră discutați de un cadavru al unui om inteligent ca și mine, veți găsi poate secretul viitorului... n'am lipsă de cadavru... n'am mâncat de zile... mi trebuie bani.

— Veți muri în curând? — Foarte repede! — Cât ceceți? — Zece mi.

— Două. — Sase. — Cinci.

Am încheiat contractul și chiuind, ne mai simțind frig m'am strecurat într'un restaurant.

— Mă grăbesc, cheier! — Găzda mă aștepta cu o cutie mitică.

— V'am pachet resturile de țigarete rămase și un guler, rugându-vă să picăți, deoarece camera am dat o unu Domu care plătește.

— Poftim aici o mie de lei. — Astia sunt banii dracului, nu-i primesc. Iați primit azi noapte pe când îl chemați!

După două minute se reînțorse. — Eu trebuie să primesc banii pentru chirie. Treaba D-tale deci li ai dela dracul, păcatul nu e al meu.

în stare să facă așa ceva) imi strălucă într'o zi logodnica. Onoarea trebuia să mi'o spal în sânge (proprietăreasa) mi sfătuia s'o spal cu apă caldă).

A doua zi trebuia să duceam. Ridicăi arma, când două brațe slabe și oaseuse mi apresc. Era evreul, cumpărătorul cadavru-lui meu.

— Nu vă permit să duceți. Nu vreau să am un cadavru ciuruit de gloanțe. Am cumpărat un cadavru întreg. Am plătit cinci mi lei, vreau să știu pentru ce am plătit.

În mijlocul hotelor de răș, Schylock, povestește comedia m-am vândut cadavru.

Nu te ofenzezi zise triumfând prietenul, pe care trebuia să-lucid, nu te ofenzez, pentru că nu mă pot bate cu D-ta. Ai un corp care nu-ți aparține.

Și m'au lăsat. — M'am dus la evreu să-lucid. — De voi muri, te las moștenire fiului meu, imi zămbi jidantul.

— Vreau să mă răscumpăr. — Pentru nimic în lume nu vă dau; voi să deosepar secretul viitorului.

Am încercat pe cale judecătorească. Sentința fu următoarea: „Doctorul Stern (evreul meu) are toate drepturile câștigate prin încheierea contractului de cumpărare și vânzare față de subiectul N. și anume acela de a opune rezistență încercărilor de deteriorare a corpului, viitorul cadavru lui N, atât din partea subiectului cât și din partea oricui.”

Fui dat pe mâna lui Iuda.

El adaugă: — Oamenii ăștia sunt de ai noștri. În adevăr, ei sunt moldoveni. Ei aparțin republicii sovietice moldovenești.

Satul pe care îl vedem apărând ceva mai departe, înșirat în trepte pe malul rus, atât de apropiat încât se văd cele mai mici amănunte ale caselor, e în adevăr frate cu satul românesc: pe care l'am părăsit mai adineori.

Aceleași fațade albe cu chenare albastre, cu acoperșuri de stuf sau de papură, aceleași grădini împrejmuite cu garduri din crăci împietite, sub frunzișul lor jos, aceeași biserică cu clopotnița verde.

Atât numai, că biserică din Pojrebu, satul bolșevic; e mută, închisă, tăcută de acum. Aci nu se mai slujește. Nu se mai trag clopotele. Nu sunt preoți.

Cu câtă curiozitate îngrijorată contemplăm acest sat... Atât de aproape, de cealaltă parte a malului, locuitorii aceleiași familii ale căror case sunt despărțite prin Nistru, pot să-și vorbească dela un mal la altul. Atât de apropiat încât e greu să se împiedice contrabanda. — moldovenii români duc tutun și haine moldovenilor sovietici, cari le cumpără foarte scump. Atât de apropiat, — și totuși despărțit de noi prin cea mai formidabilă barieră care desparte pe oameni; o evangălie deosebită pe care unii vor cu orice chip s'o răspândească și pe care ceilalți vor cu orice chip s'o răspîngă.

Războiul sapsse, dela un cap la altul al Europei între sate înfrățite, asemenea păstii. Dar războiul încetează, vinea treizece, vrășmașii de altădată se apropie în țările zilnice; satele despărțite în mod arbitrar prin invazii, regăsesc odată cu libertatea și fraternitatea de altădată. Dar acum mai e vorba de un război de câțiva ani, e vorba de o luptă inversată, care nu poate cunoaște nici armistițiu nici tratate de pace. Triumful regimului sovietic, e distrugerea civilizației occidentale și prin toate corupțiile, el se silește să ajungă la această distrugere.

România e ultimul bastion al bătăriei Europei amenințate. României îi revine îndatorirea de a veghea, de a pândi, de a respinge încercările îndrăznețe, de a înainta focul vrășmașului, ca o vrednică sentinela într'un post înaintat. Totdeauna gata să înșele vicleniile, să surprindă pe trădătorii ca nu poate avea odihnă. O oră numai de slăbiciune, ar putea să folosească inamicului, care nu doarme nici nu uită niciodată.

Și pe când stă veghic de pază de-a lungul Nistrului. România știe bine că nu se apără numai pe sine și dreptul său. Nu numai pentru paza țării sale e pusă acolo sentinela albastră, care își urmează pe malul râului straja sa melancolică. Iar generalul, comandantul corpului al III-lea Chișinău, când se scoală de trei ori pe noapte și primește rapoartele ofițerilor săi, nu o face numai spre a apăra și salva integritatea pământului românesc.

Albania actuală

Albania, dela creațiunea ei ca Stat, a căutat să fie în raze sferei politice-economice a României. Fie turburările politice internaționale dela 1913 până la 1919, fie neputința noastră de a îmbrățișa pe lângă grijile momentelor și grijile de viitor, Albania a fost părăsită de România și fortamente a intrat în dependența Italiei și ceva chiar a Serbiei.

Încă astăzi suntem nevoiți să luăm cunoștințe despre Albania din comunicatele Camerelor de Comerț Italiene.

În buletinul „della Camera di Commercio e Industria di Roma” No. 7/1924, găsim un studiu interesant asupra „situației economice dela Albania”.

Albania are o suprafață de 27.500 kmp. cu o populație de 820 mi de locuitori. Capitala Tirana (12.000 loc.); porturi: Durazzo, Valona, etc.

Țara este mai mult muntoasă, are însă la Muzachia câmpie întinsă, foarte fertilă, care dă până la 20-23 chintale pe hectar. Restul dă fânețe.

Locuitorii se ocupă mai mult cu păstoritul.

Pe pășunile muntoase sunt păduri, imense, încă virgine. Franța și Germania au obținut concesiuni de exploatare de păduri la Cruia, pe valea Mati și pe valea Drinului.

Animalele sunt obiectul principal de ocupațiune a locuitorilor. Acum se caută a se îmbogăși rasa bovină, în vederea exportului.

Industria este agricolă: lăpturi, brânzeturi, lână. La Valona s'a instalat o presă hidroelectrică pentru fabricarea nadelemului. Industria tutunului produce abia pentru trebuințele interne.

Industria minerală este nulă, deși, după cercetări precise, subsolul are zăcăminte de petrol, fier și mai ales bitum. La Chișmarea și Selinista este dela 1875 o exploatare franceză de bitum astăzi acaparată de italieni. Producția este de 30-50 mi chintale de asfalt. Cărbuni se găseac la Coriza, Elbasan, Tirana, Berat, etc.

În balauza comercială importul covârșește exportul. Albania importă din România grâu și porumb, însă astăzi România a-

propse că nu există în statistica sumară a comerțului Albaniei.

Iată câteva cifre asupra comerțului Albaniei: Import: Italia 8.300.000 fr.; Grecia, 1.400.000 fr.; Turcia, 600.000 fr.; Jugoslavia, 600.000 fr.; Anglia, 43.000 fr.; Austria, 380.000 fr.; Statele Unite, 200.000 fr.; Germania, 56.000 fr.

Export: Italia, 2.000.000 fr.; Grecia, 533.000 fr.; Statele-Unite, 133.000 fr.; Jugoslavia, 100.000 fr.; Egipt, 48.000 fr.; Anglia, 36.000 fr.; Germania, 5300 fr.; Turcia 2000 fr.

Țara este bogată, locuitorii plini de energie, și deci întreprinderile tehnice investite cu un capital suficient au tot viitorul.

Trebuie notat că Albania nu are o bancă națională și nici un Stat nu a stabilit vre-o bancă. Moneta de schimb este dolarul, pe care în mare parte l'au adus emigranții întorși din America.

Afacerile comercianților sau industriașilor pot fi înlesnite cu succes, dacă o mare instituție de credit ar stabili în Albania o cursă.

Un congres împotriva Internaționalei a III-a

La Geneva au loc dezbaterile congresului „Uniunii internaționale pentru combaterea internaționalei a III-a”.

În parte delegații din 21 de state. Într'o rezoluție adoptată de congres, se preconizează un plan pentru organizarea unei acțiuni internaționale împotriva propagandei prim-jidoase a internaționalei dela Moscova, care, împreună cu organizațiile afiliate, este dusmanul măturșit al statului modern. Internaționala III a amenință cu un mare siguranță internă, și cu cea externă a statelor, prin învrăbirea lor cu ajutorul propagandei și al intrigilor diplomatice.

Mari construcții navale în Anglia

London, 16. (Radior.) — Ziarul „Daily Mail” e informat că guvernul britanic a decis construirea a 19 noi crucișătoare ușoare.

Scrisoarea aceasta încă azi va cădea în mâinile evreului. Eu mă duc să-l execut amenințare, să sfarm corpul vândut evreului de o stâncă...

Parcul sufletului meu

În parcul trist și umed ce n'acumura / Căstetului / De când o toamnă rece cu degetele sale / Cu degete de lună a pipăit copacii / S'a subțiat și umbra negrițelor postale.

Frunzele căzute au acoperit cărarea / Sub silueta pomilor incremenți și goi / Pe cărările uitate n'a pășit ființă vie / Căci parcul e un templu sinistru de strigoi

Eu am pătruns în parcul incremenit / De-un secol / Și am simțit în mine vizașul cum tresară / Și pe copaci, și'n mine s'au redeschis / Ibobocii

Negru Siret.

Exhumarea sârbilor morți în epoca internării în Arad

Ridicarea unui marelui mausoleu. — Cooperarea statelor jugoslav și român.

Arad, 17 Iulie.

E cunoscut tuturor, din partea locului, că artărajul populației jugoslave din orașul județului nostru în timpul războiului mondial și în special în primele luni ale izbucnirii lui. Această afirmație, este justificată și e marele procent al morților, care se ridică la aproape 3500 de locuitori, dintre care numai în cimitirul din cetate — de-aici sârbesc — sunt îngropați 3251. În situația aceasta se găsea centrul de interes al populației sârbești, centru care fiind îndus, exclusiv, de pătura militaristă austro-ungară nu permitea nici un fel de control internațional, fapt care a făcut ca centrul să se desființeze, nu din cauza fărâșitului de regim, ci din cauza nemai-uzării, aceea a răposării tuturor celor în-vițați!

Gazetele minoritare, care încep azi la oare răspândirea, în numele umanitarismului, ce-au făcut ele în acele momente, când dincolo de Mureș erau supuși celor mai grele torturi oameni care nu aveau nici o vină, decât aceea că se născuseră sârbi? Vorbiră-au ele atunci de umanitarism? Aruncă-a cineva un cuvânt de revoltă măcar? După cât știm noi, nici o vorbă nu a fost.

Astăzi, când vremurile încep să se limpească, astăzi când jertfele comune au luat noul prietenii, statul jugoslav și a dus aminte de martirii îngropați pe un

pământ prietenos și în colaborare cu statul român, s'a decis exhumarea celor 3500 de martiri de origine sârbească și adăpostirea osâmintelor într'un marelui mausoleu, în cimitirul de jos al orașului. Partea arhitecturală a acestui lăcaș de veci a fost încredințată dlui Emil Tabacovici, arhitect în orașul nostru.

Aci vor fi îngropați toți martirii sârbi îngropați în cetate și cimitirul de sus, iar pentru cei 40 de soldați sârbi se va ridica un monument special.

Exhumarea se va începe la 1 Septembrie, delegat din partea guvernului jugoslav fiind protopopul Kovicic Uros din localitate, iar delegatul guvernului român, căpitanul Iorga dela Mormintele Eroilor.

În legătură cu acest eveniment, suntem informați că guvernul jugoslav s'ar găsi în posesia unor documente de cea mai mare însemnătate, asupra regimului aplicat internaționarilor sârbi și români în timpul războiului, printre cei vinovați fiind numeroase personalități arădane care nu au suferit nici o neplăcere — dimpotrivă — din partea regimului de după războiu, care regim este învinuit de barbarie și lipsă de umanitate. Tot din aceea sursă suntem informați că presa sârbească va da la iveală o mare parte a acestor documente atât de importante. Rep.

Măsurarea loturilor de improprietărire

Casa centrală a improprietăririi a constatat în urma inspecțiilor făcute, că în unele părți, locuitorii la dorința de a li se măsura mai curând pământul distribuit, încheie acte cu diferiți ingineri spre a li se face măsurătoarea, angajându-se a plăti sume cu mult mai mari ca cele prevăzute în cazul de sarcini.

Lucrările de măsurătoare, percelare, și aplicare pe teren se execută numai de ingineri autorizați și direcției cadastrului. Angajamentele ce încheie locuitorii cu diferiți ingineri neautorizați fac ca lucrările nu numai să nu se activeze, dar dă loc la abuzuri.

În unele părți s'a mai constatat că autoritățile comunale dau inginerilor avansuri asupra lucrărilor pe baza delogației, ce au de a măsura cu toate că fiecare inginer își primește dela Stat avansul cuvenit.

Deaceia ministerul de interne a făcut cunoscut prefectilor de județ să aducă la cunoștință locuitorilor că măsurătorile se fac de Stat în limita inginerilor disponibili, că plata se face de către Stat și că locuitorii nu sunt obligați a mai plăti alte prețuri peste cele ce se plăteau de Stat.

Deasemenea se va pune în vedere comunelor că le este oprit a face angajamente cu inginerii ce nu sunt autorizați și sub nici un motiv să nu mai acorde avansuri pentru lucrări, sau să plătească vre un supliment la lucrări.

Serbare populară

În Duminică de 26 Iulie se va ține în „Grădina zânelor“ din Aradul-Nou o frumoasă serbare populară a lucrătorilor tipografi din Arad. Vor avea loc diferite și surprinzătoare distracții. În tot timpul serbării va cânta muzica militară a reg. 93 infanterie. De asemeni vor avea loc câteva producții corale ale corului „Gutenberg“.

Biletele de vânzare numai în ziua serbării, la casă.

Participarea Podgorenilor arădani la Târgul de Mostre din Arad

Una din cele mai importante părți a expoziției agricole, ce se aranjează în cadrul Târgului de Mostre din Arad, este prezentarea produselor viticulturii Arad-Podgoria. În rândul podgorenilor se arată un interes deosebit față de această expoziție; chiar pentru acest motiv invităm pe toți, cari încă nu și-au anunțat participarea la expoziția agricolă și doresc a-și expune vinurile produse, să se prezinte la domnul Ludovic Halpert, Uniunea Agricolă din județul Arad.

Reorganizarea marinei

Marina noastră militară se va organiza pe baze cu totul moderne. Dl general Mărdăreanu ministrul de războiu a întocmit un întreg proiect în această chestiune.

În legătură cu aceasta de-a vizița zilele acestea în inspecțiile pe cari le va face la Galați, Brăila și Constanța — toate vasele noastre de Dunăre și Mare.

Marinarii englezi își bat joc de escadra sovietică

Riga. — Un incident curios s'a întâmplat decurând. O escadră engleză întâlnind una rusă a salutată-o cu nouă focuri de tun și a ridicat vechiul drapel al țării albe, albastru și roșu. Rușii s'au îndepărtat fără să răspundă.

Deputat bulgar comunist împușcat

Rusciuk, 15. — Din Târnava sa anunță, că ieri seară a fost împușcat cu mai multe focuri de revolver, bătrânul deputat Nicolai Gabroski, pe când se găsea la domiciliul său din acel oraș. El a fost unul din întemeietorii partidului socialist bulgar, din care a făcut parte multă vreme. În ultimul timp trecuse în partidul comunist, conducând organizația județului Târnava. El a fost ales deputat timp de peste 30 ani, fiind unul din marii oratori bulgari. Atentatului n'au putut fi descoperiți.

x — În Cinematograful Marelui Mureșului de Sâmbătă începând se va reprezenta: „Florica din Ghimeș“, piesă populară în 5 acte. Ca adaus la acest program va rula cea mai nouă revistă de modă din Paris și „Chaplin“ ca îngrijitor de bolnavi, burlesc.

Inceperea reprezentației la orele 10 fără un sfert precis.

Cețiți și răspândiți Tribuna Nouă

Fantasiile maghiare

Ziarul „Ellenzek“ din Cluj, publică o telegramă a corespondentului său din Paris, anunțând că, la legatia din capitala Franței, a unui Stat neinteresat în chestiunea minorităților din România, s'a ținut timp de trei zile, consfătuiri privitor la minoritățile dela noi.

Consfătuirile s'au ținut sub președinția Regelui Ferdinand al României. Știrea aceasta, afirmă ziarul, a fost confirmată în trei locuri, printre altele de cercuri apropiate Ligii Națiunilor.

Asupra rezultatului consfătuirilor n'ar fi transpirat nici o știre.

Știre medicală

Dr. Czeizler Ellsaveta medic cosmetic și de morburii de piele a început consultările în Str. României No. 5. (Zrinyi u.) în casa Magyari. (1425.)

O misiune franceză în Timișoara

În ziua de 25 Iulie va sosi în Timișoara o misiune științifică franceză compusă din 10 persoane, profesori universitari și distinși conferențieri. După ce va rămâne două zile în localitate va pleca spre București.

D. Coust. Lahovary și profesorul universitar C. Stănescu au luat toate măsurile pentru buna primire a francezilor.

Celebra trupă de Illiputani

a directorului Heim, compusă din cei mai mici șase oameni din lume, va da azi, Sâmbătă o reprezentație senzatională în sala mare a hotelului Central. După amiază la orele 4 și jumătate reprezentație pentru copii, seara la orele 8 mare reprezentație de gala. Illiputani în urma producțiilor lor se bucură de reputație mondială. 1451

Artistice — Culturale

Cântări naționale

În „In Biblioteca Semănătorul“ din Arad a apărut zilele trecute un bogat volum de cântări naționale, doine, romanțe etc.

Volumul cuprinde 372 de pagini și a fost alcătuit de părintele Cornel Lazar, neobositul director al Tipografiei Diecezane din localitate.

Intâlnim în paginile acestei cărți textual unor cântece bătrânești cari au fost alungate pe încetul de vremile de după războiu din casele românești de dincoace de Carpați. Dintre paginile-i modeste se ridică parțial un fremăt duios al trecutului românesc, apus pentru totdeauna.

Volumul „Cântări Naționale“ e o carte binevenită și o recomandăm destul de cald pentru a o recomanda cititorilor noștri. Prețul lei 30.

Traian Mager: Aspecte din Munții Apuseni. — Târgul de fete dela Gâina. Ghetașul dela Sărdășoara. — (Biblioteca Semănătorul, Arad. Prețul 10 lei.)

Dl profesor Traian Mager, autorul acestui volum e un pasionat drumet, un fanatic îndrăgostit al naturii. Viața în aer liber, departe de orașele tentaculare, îl fascinează și-l otește. Sus, în împărăția Munților Apuseni, acest moștenit și sănătos dascăl se simte la țară sau pe acele drumuri de munte, cari întremăază trupul și înserină gândul s'a născut, fără voie, ideea acestei cărți. Bucuriile și crescândă dragoste de viață, pe care D s'a simțit-o în mijlocul naturii, a voit s'o împărtășească cu folos semenilor săi.

Volumul aduce aspecte din acești mări și bogății mușii, scrise simpede și fără pretenții.

Il recomandăm cititorilor noștri.

A apărut în editura „CARTEA ROMÂNESCĂ“:

Cunoștințe Folositoare, Seria B. No. 13. retipărit: Optica (Tuberculoza), de dr. Emil Gheorghiu. — Prețul 4 lei.

Cunoștințe Folositoare, Seria A. No. 23: „Bacteriile folositoare“, de Ion Popu — Câmpianu, profesor. — Prețul Lei 4.

Pagani alese, No. 191: de Sfintele Paști. Pagini de Cosbuc, Eminescu, Vlahuță etc. — Prețul 3 lei.

Cunoștințe Folositoare (Seria C.) No. 19 Români din Ungaria, de Ioan Georgescu, profesor. — Prețul 3 lei.

Biblioteca Agricolă, No. 20: Despre plug și arătură, de Ioan G. Botez, ing. agricol. Prețul 4 lei.

Biblioteca Agricolă, No. 21: Albinel. Viața și obiceiurile lor, de D. I. Stamatielache. — Prețul 4 lei.

Biblioteca Agricolă, Nrele 23 și 24: Altoiore pamiilor roditori, de D. I. Ștefănescu, inspector horticol. — Prețul 10 lei.

Biblioteca Agricolă, Nr. 26: Un mare dușman al mărului: Păduchele Ianos, de W. Kuechtel, inspector entomolog. — Prețul 5 lei.

Biblioteca Minerva, No. 235: Vraja iubirii, de G. T. Niculescu Varone. — Prețul 10 lei.

Biblioteca Minerva Nr. 121. V. Vereșghiu: „Amintiri din războiul dela 1877“. Traducere de N. Pandelea. Prețul lei 8.

Cronica externă

Refacerea financiară și economică a Bulgariei

Vienna. (Uta). — Vice-președintele băncii naționale bulgare publică aci un expozeu asupra refacerii financiare și economice a Bulgariei, în care arată următoarele: De aproape un an și jumătate, cursul levei față de dolar a rămas stabil. Pe când la veninii noștri o îmbunătățire vremelnică a valutei a fost întovărășită de pronunțate fluctuații, politica financiară a Bulgariei are scopul de a evita orice depreciere a valutei și pe cât posibil a ține constant cursul de astăzi al levei. Este de remarcă că această stabilizare relativă a levei s'a realizat fără orice concurs din partea străinătății și încă în momentul când Bulgaria trebuie să efectueze primele plăți din reparațiile de război. După înțelegerea din 1923 cu comisia de reparații, relativ la plata celor 2 miliarde franci aur, această plată a fost redusă la 500 milioane. Comisia de reparații a înțeles ea însăși că chiar și această plată, considerabil redusă, depășește cu mult resursele economice ale țării. Dacă n'a regulat această parte principială a chestiunii, ea a căutat totuși a aduce o ameliorare în sensul că în planul plăților semestriale de reparații a prevăzut rate reduse pentru primele trei până la patru ani. În urma acestei stipulații, Bulgaria a efectuat plăți în 1923 în sumă de 5 milioane

franci aur, în 1924 6 milioane, în 1925 7 milioane. Cine vrea să-și facă un tablou de jertfele străințelor Bulgariei în acești trei ani, trebuie să țină samă și de plățile însemnate în contul ocupațiunii, ca circa 700 milioane efectuate către Jugoslavia. Plățile de reparații, sunt și mai mari.

Cu toată criza și turburările politice cari împreună cu istovirea financiară de după război au stânenit atât de mult dezvoltarea economiei a Bulgariei, s'a putut constata în anii din urmă destule simptome pentru un progres economic. Mărețul avânt, luat de producția tutunului după războiu, și repede a mărire a suprafeței cultivate cu plante oleaginoase și industriale dovedesc clar posibilitatea dezvoltării mai departe și a modernizării pentru industria națională — agricultura. S'au înființat diferite noi industrii: fabrici de ulei, uzini electrice, mine etc. Acest proces de renovare economică va produce rezultate salutare, cu toate piedicile financiare și epuizarea puținelor capitaluri din țară. De aci o mare speranță pentru un viitor mai bun al Bulgariei și pentru depășirea sa consolidare politică. Deasemenea recolta abundentă ce se așteaptă pe toate ținuturile agricole deschide perspectivele unei activități sporite a comerțului bulgar.

Ultima oră

Alegerea noului patriarh grec

ATENA. — Se anunță din Constantinopol, că mitropolitul Vasile al Niceii a fost ales patriarh ecumenic.

Au votat 15 mitropoliți; noul patriarh a fost ales în unanimitate de voturi. Sanctitatea Sa are 70 de ani.

Alegerea s'a făcut fără nici un incident, deoarece poliția turcă luase din timp măsurii, alungând pe bătășii lui Popa Eftim.

ATENA. — Se anunță oficial

din Constantinopol, că în urma tristelor incidente din zilele acestea, când a fost maltratat mitropolitul Sardinului Ghermanoos, prefectul Constantinopolului s'a dus la patriarhie, cerând scuze și exprimând indignarea guvernului dela Angora pentru odiosul atentat. Dsa a promis, că va face tot ce li stă în putință pentru urmărirea și pedepsirea exemplară a vinovaților.

Presa greacă comentează faptul cu satisfacție, considerându-l de bun augur pentru strângerea relațiilor greco-turce.

INFORMAȚIUNI

Administrative

Rugăm în mod deosebit pe toți abonații noștri, fie din localitate, fie din provincie, să ne încunoștințeze imediat când văd o neregularitate în privința primirii regulate a ziarului nostru.

Onorajii noștri abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentelor sunt rugați respectuos să binevoiască și aduce conturile în ordine.

Serbarea dela Nădab.

— Înaugurarea unui nou local de școală — În comuna Nădab din județul nostru va avea loc Duminică o serbare școlară deosebit de an, care se va desfășura cu o leosebită solemnitate.

Premiile și darurile în înbrăcăminte și arți cari se vor distribui copiilor vor fi lăruite de către dna general Văitoianu care a lua parte în persoana la această serare. Vor fi de față deasemenea domnul inspector general administrativ I. Georghiu prefectul județului și revizorul școlar Cristea.

În dupăamiază a celorlalte zile se va pune la lucru fundamentala a noiei construcții școlare din acea comună compusă din săli de învățământ, o sală de convorbiri și serbări și locuință pentru învățator.

Pentru învățători

Primim următoarele: Învățătorii din județul Arad, sunt rugați trimite de urgență listele de subscripție către „Societatea Culturală“ la revizorul școlar.

Serbarea de parc a Sindicatului Presei române din Ardeal și Banat în Septembrie

Din cauza timpului nefavorabil neputându-se ține la data anunțată, serbarea de parc a Sindicatului Presei se amână pentru luna Septembrie.

Biletele vândute rămân valabile. Data fixată se va anunța la timp.

Din județ

— Femeia Rus Floarea concubina locuit, vreunul Ioan din comuna Șinandul-de-jos a cetat din viață în ziua de 15 Iulie a. c. urma unui avort ce l-a provocat în ea zi.

— În ziua de 11 Iulie a. c. s'a aprins la gură a femeii Metică Paraschiva din m. Leștioara. Focul a provenit din trăznet gubă 15.000 lei.

Vindecarea cancerului

Londra, 16 (Rador). — Ziarele engleze ocupă acum de rezultatele importante pe re niște savanți engiezi le-ar fi dobândit studiul vindecării cancerului. Aceștia ar reușit grație razelor X și ultraviolete și or microfotografii să stabilizească pe oică sensibilă niște microbii înfinit de mici și ar cauza cancerul.

Noul patriarh al Constantinopolului

Din Atena se anunță că mitropolitul Basilios al III-lea a fost ales patriarh ecumenic la Constantinopol.

Pelerinii români la Papa

ROMA. — Papa a primit ieri pe pelerinii români, însoțiți de preotul Talmacel-Pelerinii au oferit înaltului pontif un șirag de măști de chiblibar negru.

Festivalul unor cercetași basarabeni

Cohorta cercetașilor Cetatea-Ismail va da în ziua de azi Sâmbătă 18 Iulie ora 9 seara în sala Palatului Cultural din localitate un festival muzical și coral.

Publicul arădan va avea estifel prilejul să cunoască și să aprecieze muzica duloasă a poporului din Basarabia.

Succesul concursului de vitrine

Concursul de vitrine aranjat de Corporația comercianților pentru zilele Târgului de Mostre, conform numărului anuțurilor de participare promise succesul cel mai frumos. Vitrinele concurente vor fi clasificate de juriu în ziua de 31 Iulie, astfel că pe zina deschiderii Târgului vitrinele premiate vor fi notate ca atare. Tablele, cu cari se vor nota vitrinele participante, se vor distribui în curând. Este de dorit ca cei interesați să anunțe Secretariatului Corporației, câte vitrine au și astfel de câte table au nevoie. Ultimele prezentări se primesc în săptămâna aceasta.

Inflințarea unei școli pentru învățarea limbii române

Mercurea-Ciuc, 14. — Din inițiativa dlui V. Dragu, președinte de tribunal și cu binevoitorul și bine apreciatul concurs al dlor preot Isidor Vlad și I. Ganea profesor, la Mercurea-Ciucului, a luat ființă în localul școlii medii de fete, un curs pentru învățarea limbii române.

Județul Ciuc, cu o populație de 80 la sută minoritari ungari cu toată buna voință de a învăța limba română, nu putea învăța limba română, din cauza lipsei de școală și conversație românească. Populația bogată și-a însușit limba română luându-și profesori în casa, însă majoritatea nu avea această posibilitate și din cauza lipsei de profesori.

D. V. Dragu președinte de tribunal, constatând buna voință ce o au minoritarii pentru învățarea limbii românești, cu concursul dlui Isidor Vlad și I. Ganea a înființat o școală de limba română unde poate merge și sărac și bogat, spre a învăța limba românească în mod gratuit.

Faptul că, încă dela prima zi a cursului, a luat parte peste 160 persoane (doamne domnișoare, bărbați și copii) din toate straturile societății maghiare face dovada că era nevoie de o asemenea școală și că meritul inițiatorilor este mai presus de orice laudă.

Vadul comercial a fost votat în Franța

Legea „proprietății comerciale”, cum se numește în Franța, vadul comercial, nu este o inovație, impusă de necesitățile post-belice.

Ea a fost depusă încă în 1911 și de atunci, profund studiată. Votată anul trecut de Camera, ea a fost adoptată acum, cu unele modificări și de Senat.

Ce cuprinde această lege? La bază, dreptul de preferință a vechiului chirieș asupra localului unde își exercită comerțul sau industria. Locatarul comerciant sau industriaș trebuie să apară de riscul unei schimbări silită a localului. Riscul acesta, foarte limitat odinioară a devenit considerabil, de când există criza de locatari.

S'a creat astfel un drept nou, nepotrivit cu „jus utendi et obutendi” al proprietarului. Iată în ce constă acest drept.

Un imobil cu destinație comercială și industrială, este o proprietate de raport, și nu destinată locuirii. Așa dar, din moment ce se asigură proprietarului un venit echitabil, el trebuie să fie satisfăcut. De aci se ivește pentru proprietar obligațiunea de a relăchiria localul la preț egal de preferință vechiului locatar decât oricărui altuia.

Această obligațiune fiind admisă, ea trebuie să aibă ca sancțiune o indemnizație.

Indemnizația va putea avea trei forme. Ea va fi o indemnizație de evicțiune, în caz de refuz fără motiv; o indemnizație de imbuogășire, când proprietarul ar fi voit să-și însușească clientela chirieșului, exercitând un comerț similar în localul din care acesta a

fost evacuat; în fine, o indemnizație de plus-valoare, când locatarul ar fi adus îmbunătățiri imobiliului închiriat.

Istanțele de judecată sunt de trei grade. În primul rând, încercarea de conciliere în fața președintelui tribunalului, apoi recursul la arbitri, și dacă arbitrajul nu dă rezultate, părțile se prezintă înaintea tribunalului.

Arbitrii vor avea să fixeze chiria noului contract. Între marea proprietate și oferta chirieșului, ei vor avea sarcină să aducă o înțelegere, ținând seama de împrejurările de fapt, de situația imobilului, de cartierul unde se află magazinul, de situația economică a orașului.

Deasemenea ei vor avea să aprecieze dacă ofertele celor ce aspiră să închirieze localul sunt sincere și reale, și dacă acești aspiranți nu sunt persoane interpușe.

— În acest caz, proprietarul va trebui să plătească vechiului chirieș o indemnizație de evicțiune, care va reprezenta beneficiul declarat fiscalului pe trei ani în urmă de vechiul locatar.

Așa dar, dacă la expirarea contractului, proprietarul va primi o ofertă mai avantajoasă, vechiul chirieș dacă va voi prelungirea închirierii va avea să plătească prețul propus în mod sincer și real de terțul ofertant.

Vadul comercial fiind votat și de Camera și de Senat a fost astfel consacrat în legislația franceză, și nu ca o lăgăduire pasageră, ci ca o instituție juridică permanentă.

Devizele și valuta.

Radior. 17 Iulie.

BURSA:		
Zurich:	Deschiderea:	Inchiderea:
Berlin	12262 50	12262 50
Amsterdam	206 40	206 40
New-York	51512 50	51512 50
Londra	2503 50	2503 50
Paris	2450 —	2420 —
Milano	1910 —	1900 —
Praga	1525 —	1525 —
Budapesta	7255 —	7250
Belgrad	905 —	905 —
București	250 —	250 —
Varșovia	98 50	98 50
Viena	7255 —	72 55

Cursul devizelor București

pe ziua de 17 Iulie 1925.

	Cerute	Oferite
Paris	9.22	—
Berlin	—	—
Londra	10.16	—
New-York	208 —	—
Italia	780 —	—
Elveția	40 60	—
Viena	29 10	—
Budapesta	—	—
Praga	6 29	—

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	780 —	—
Marci	59 —	—
Leva	145 —	—
Lire otomane	112 —	—
Sterline	1015 —	—
Francezi	10 35	—
Elvețieni	40 —	—
Italiani	795 —	—
Drachme	360 —	—
Dinari	360 —	—
Dolari	208 —	—
Marca poloneză	49 —	—
Coroane austriacă	31 —	—
„ maghiară	30 —	—
„ cehoslovacă	6 20	—

Cetiți și răspândiți Tribuna Nouă

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A.

ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta).

Economice.

Exportul cerealelor

Galati, 15. — Fluctuațiile lirei sterline ca și apariția noii recolte mențin acalmia pe piața locală a cerealelor.

Exportul este redus, iar pentru Occident este inexistent. Cerealiștii așteaptă cu înfrigurare noua recoltă și speranțele pe care și le pun în mărfașle din regiunile Olteniei și Munteniei, unde recolta este satisfăcătoare vor da posibilitate multora să încheie importante tranzacțiuni.

La bură a început o mică cerere de orz în special știut, care fiind liber la export se poate negocia pe baze sigure. Exportatorii bazează pe apariția noii recolte, oferă prețuri mici cerealelor determină pe unii vânzătorii să refuze ofertele.

Cu totul alta e situația orzului. Numeroase cerințe pentru consumul intern au epuizat stocurile aflate în magazine. Deținătorii de mici cantități de orz l'au amestecat cu orz astfel că orz vechiu și curat nu se găsește. Pentru consumul intern prețul de bază este 90000 lei vagonul, dar în detalii se vinde cu 10.50-11 lei kgr.

Exportul cailor și oilor

În „Monitorul Oficial” a apărut jurnalul consiliului de miniștri prin care:

Incuvînteză exportul în condițiunile următoare:

a) Cai de peste 6 ani, etate ce va fi controlată de o comisie compusă dintr'un delegat al direcțiunii generale zootehnice din ministerul agriculturii și domeniilor și un delegat al ministerului de război, cu plata unei taxe de lei 10.000 de cal.

În acest scop, doritorii de export se vor adresa ministerului de finanțe pentru înștiințarea comisiei;

b) Armășarii și iepcele rămân prohibite la export ca până azi.

Incuvînteză exportul oilor, fără autorizație specială, ci numai cu plata taxelor legale la vama respectivă, care se va fixa ulterior de consiliul de miniștri după avizul comisiei sale superioare.

Fixarea prețului interior al argintului

Comisiunea specială de pe lângă Minișterul Industriei și Comerțului a fixat în goliția de azi prețul interior al argintului la suma de lei 4479 după prețul pieței Londra, calculat după cursul mediu al lirei sterline din ultimele 15 zile. Acest preț va fi în vigoare pe chiazina 15 Iulie 1 August. În același timp Comisiunea a opinat să se aprobe propunerea Băncii Naționale ca atunci când această instituție va cumpăra argintul dela exploatare Statului să plătească provizoriu suma de lei 3300 pe kgr. ca avans, urmând ca decontarea definitivă să se facă în momentul preschimbării de către Banca Națională a cantităților de argint cumpărate conform cu statutele băncii.

Comercializarea gazului metan

Consiliul superior de control și îndrumare și a reluat ieri lucrările examinând primele articole din proiectul de statut referitor la comercializarea soc. „U. E. G.” (de gaz metan) cu sediul la Medias.

Discuția va continua și azi d. a.

Controlul mașinilor industriale

Consiliul de miniștri, spre a opri importul din străinătate al instalațiilor vechi de fabrici și mașini pentru industria textilă — prejudicioase economiei industriale — a luat decizia că importul oricărei mașini vechi, părți de instalațiuni complete, uzate, servind pentru industrie nu se va face decât cu aprobarea prealabilă a ministerului de industrie și comerț, dată pe baza avizului favorabil al unei comisii speciale.

Această comisie se va pronunța și asupra acordării întreprinderilor create în acest mod a avantajelor legii pentru încurajarea industriilor naționale.

Orice abatere dela această dispozițiune precum și declarațiunile false asupra vechimii mașinilor importate, vor fi pasibile de sancțiuni prevăzute în legea vămilor.

Transporturile de animale și carne pe c. f. r.

Direcțiunea generală a c. f. r. a trimis Miercuri o circulară direcțiunilor regionale și stațiunilor din întreaga țară prin care arată modul cum se vor efectua transporturile de animale vii și cărauri.

Stațiunea c. f. r. care urmează să lucreze animale vii, va face cunoscut cu cel puțin 24 ore mai înainte, medicului veterinar oficial al stațiunii despre ora și ziua când animalele vor fi gata pentru îmbarcare.

Stațiunea de destinație imediat după sosirea transportului de carne tăiată, va aviza medicul veterinar oficial al stațiunii pentru a da convenita autorizație de eliberare a mărfii după ce va face examinarea cărnei.

Conferința româno-maghiară dela direcțiunea C. F. R.

S'a ținut la direcțiunea generală a C. F. R. o conferință între delegații C. F. R. și delegații C. F. ungare.

Scopul acestei conferințe este regularea chestiunilor pentru taxele ce se plătesc de cele două state la vagoanele ce fac transporturi dintr'un stat în altul.

Reprezentanții C. F. ungare ce s'au redusă a unei taxe de 2 și jumătate la sută pe care o plătește administrația C. F. ungare celei românești, chestiunea a rămas în continuare deoarece nu s'a putut ajunge la o înțelegere în această privință.

Importul Franței

PARIS, 16. — În primul semestru din anul 1925, importul Franței a atins suma de 18 miliarde, 836 milioane, 523 000 franci, iar exportul 21 miliarde, 625 milioane, 385.000 franci.

În comparație cu aceeași perioadă din anul trecut, importul este în scădere cu un miliard și 17 milioane, iar exportul în creștere cu circa 385 milioane.

Scăderea producției fierului și oțelului în Anglia

LONDRA, 16. — Producția fierului brut a scăzut în Iulie la 510.300 tone, față de 574.700 tone din Maiu. Deasemenea și producția oțelului a scăzut la 585.400 tone față de luna Maiu când s'au produs 650.000 tone.

Consecința acestei scăderi este că azi funcționează numai 148 furnale, aștele suspendându-și activitatea.

Bibliografie

A apărut în editura: „Cartea Românească”:

„Oreșe din România”, cu 62 figuri de I. Simionescu, prof. Universitar. Prețul 80 lei.

Biblioteca Minerva No. 118. — „Po-vestiri extraordinare” de Edgar Poe traduce de N. Dăscovici. Prețul 5 lei.

Biblioteca Minerva No. 52. — „Nuvele arabe”, de Miriam Harry, traducere de N. Pandelea. Prețul 5 lei.

Biblioteca Minerva No. 181. — „Povești și Fabule”, de Charles Nodier, traducere de N. N. Răutu. Prețul 8 lei.

Pagini Alese No. 159. — „Ciocoi vechi și noi”, de Filimon Nicolae. Prețul 3 lei.

Cunoștințe folositoare Seria A. N. 27. — „Reumatismul și Arteroscleroza”, de dr. M. Căhăneanu. Prețul 4 lei.

Pagini alese No. 194. — „Pai de leir”, de Năntăscu Ion. Prețul 3 lei.

Pagini alese No. 192. — „Istoria prea frumoșului Arghir și prea frumoasei Elena”, de Parac Ion. Prețul 3 lei.

Cunoștințe folositoare. Seria C No. 22. — „Sp. C. Haret”, de I. Simionescu, prof. Universitar. Prețul 4 lei.

Pagini alese No. 193. — „Meentea”, de Ion Agărbiceanu. Prețul 3 lei.

Biblioteca Minerva, No. 87: *Spre mai bine*, de J. M. Guyau. — Prețul 5 lei.

Cunoștințe folositoare, Seria A), No. 7 retipărit: *Vieșă Microbilor*, de D-rul I. Gheorghiu. — Prețul 3 lei.

Cunoștințe folositoare, Seria A), No. 20: *„Protozoarele”*, de I. Lepși, profesor. — Prețul 3 lei.

Cunoștințe folositoare, Seria A) No. 22: *Nebuloasele gazeose*, de M. E. Herovanu. Prețul Lei 3.

Cunoștințe folositoare, Seria B), No. 36: *„Omul și societatea”*, de Alex. Sluglea, profesor. — Prețul 3 lei.

Cunoștințe folositoare, (Seria B) No. 37 *Bucătăria sănății (Măncări fără carne)* de Maria Colonel Dobrescu. Inspectorul școlilor de menaj. — Prețul 3 lei.

Cunoștințe folositoare, Seria B), Nr. 38: *Cultura știelei de zahăr*, de C. Lăcrețianu, prof esor. — Prețul 4 lei.

Pagini Alese, Nr. 10-12, retipărit: *Ștefan Cel-Mare*, de Petre Ispirescu. — Prețul Lei 6.

Pagini Alese, No. 166: *„Popa Duhu”*, de I. Creangă. — Prețul 3 lei.

Pagini Alese, No. 167: *Cum a căpătat Saricoidii vie*, de Victor Crascescu (St. Basarabeanu). Prețul 3 lei.

Pagini Alese, No. 169: *În Munții Noștri*, de Al. Vlașuță. Prețul 3 lei.

Pagini Alese, No. 170: *Icoane Scumpe*, de V. Miliaru. Prețul 3 lei.

Pagini Alese, No. 171: *Poveste*, de I. L. Caragiale. Prețul 3 lei.

Pagini Alese, No. 179: *În vreme de război*, de I. L. Caragiale. — Prețul 3 lei.

Pagini Alese, No. 180: *Întroz leștin*, de I. C. Visarion. — Prețul 3 lei.

Se află în toate librăriile principale din țară.

„ASTRA”

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare

S. A. Arad

Adr. telegr. VAGONASTRA TELEFON, 694 și 900

SECȚIA MOTOARE: Automobile pentru circulație în orașe, stabiliment de băi, și pentru circulație interurbană. Camioane cu transmisie prin cardan, sau lanțuri. (Încărcătură 3 tone). — Automobile cisterne pentru transporturi de ulei, benzină și petrol. Capacitatea 3550 litri. Motoare de benzină de 6, 14, 45, 60 și 90 HP. — Strunguri de precizie pentru tăierea de ghevindurj Withworth sau milimetrice. Distanțe între vârfuri 1000-1200 și 1600 mm. Prese cu excentric cu cursă de 8 tone. Piese de automobile pentru automobile de lux și camioane de orice marcă. — Piese pentru motoare de benzină de orice marcă.

Produsele noastre se pot procura cu prețuri originale de fabrică dela magazinele de consignatie mai jos notate:

- Arad: Intreprindere de Mașini și Automobile str. Alexandri nr. 6.
- Brașov: „Silvania” Intreprindere Tehnică S. A. Piața Boilor nr. 7.
- Cernăuți: „Mecano” S. A. Piața Unirii numărul 9.
- Cluj: Blaga Emil, Piața Ștefan Cel-Mare numărul 3.
- Lugoj: Schwäbische Zentralbank, Filiale Lugoj.
- Oradea-Mare: „Economia” S. A. p. t. Comerț și Indust. Piața Mihai Viteazul 1.
- Sătmar: Frații Prinț, „Turnatoria de Fier și Fabrica de Mașini Breter Promenade.
- Sibiu: Compania Anglo-Americană, Breter Promenade.
- Târgu-Mureș: Rigó E. Ing. mech. întreprind. tehnichă Strada „Ștefan V. 12/.
- Viața oara: Schwäbischer Land-wirtschaftsverein, Gorove-gasse 5.